

Finansräkenskaper fjärde kvartalet 2016

Finansiella tillgångar och skulder för olika samhällssektorer

Financial accounts fourth quarter 2016

I korta drag

Hushållen fortsatt försiktiga i sina finansiella placeringar

Hushållen fortsatte under fjärde kvartalet 2016 att vara försiktiga i sina köp av aktier och fonder. Istället valde hushållen att spara på bankkonton och nettoköpen av bostadsrätter var på rekordnivå 2016. Statens finansiella sparande var positivt för tredje kvartalet i rad och för helåret 2016 uppgick statens finansiella sparande till 52 miljarder kronor.

Hushållens nettoköp av aktier och fonder var nära noll under fjärde kvartalet 2016 och nettoköpen under helåret 2016 var 11 miljarder, vilket är betydligt lägre än de tre föregående åren. Nettoinsättningarna på bankkonton var under 2015 och 2016 åter på historiskt höga nivåer. Det är endast under 2007 som insättningarna netto varit högre. Vid utgången av 2016 hade hushållen 1 620 miljarder på bankkonton, trots låga räntor. Samtidigt har hushållens köp av bostadsrätter ökat successivt främst till följd av ökad nyproduktion. Under de två senaste åren har hushållen nettoköpt bostadsrättsandelar för 40 respektive 44 miljarder. Det kan jämföras med topparna 2008 och 2009 när många hyresrätter ombildades till bostadsrätter. Då var nettoköpen 30 respektive 29 miljarder.

Nicolai Nystrand, SCB, tfn 010-479 45 45, nicolai.nystrand@scb.se
Caroline Ahlstrand, SCB, tfn 010-479 43 33, caroline.ahlstrand@scb.se

Statistiken har producerats av SCB på uppdrag av Finansinspektionen, som ansvarar för officiell statistik inom området.

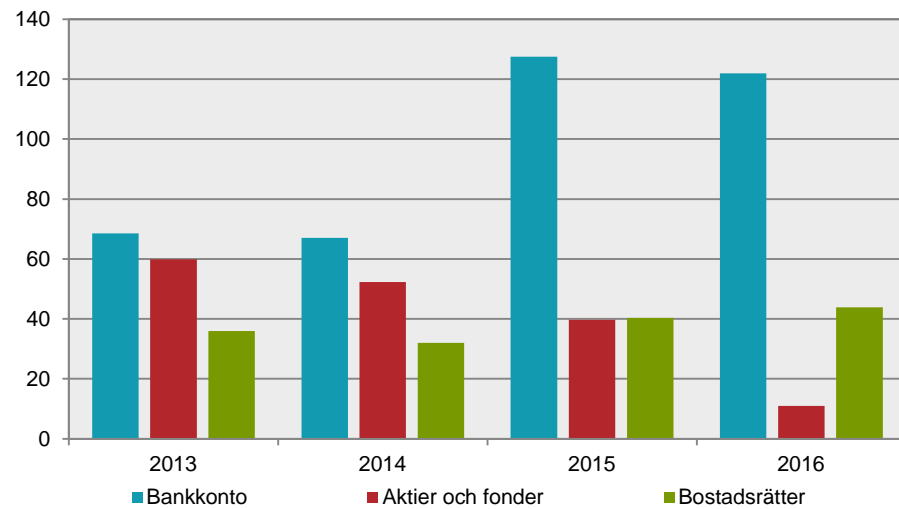
ISSN 1654-3173 Serie FM17 – Finansräkenskaper, Kvartal. Utkom den 23 mars 2017.

URN:NBN:SE:SCB-2017-FM17SM1701_pdf

Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.

Utgivare av Statistiska meddelanden är Helen Stoye, SCB.

Hushållens tillgångar i vissa finansiella instrument, transaktioner, mdkr

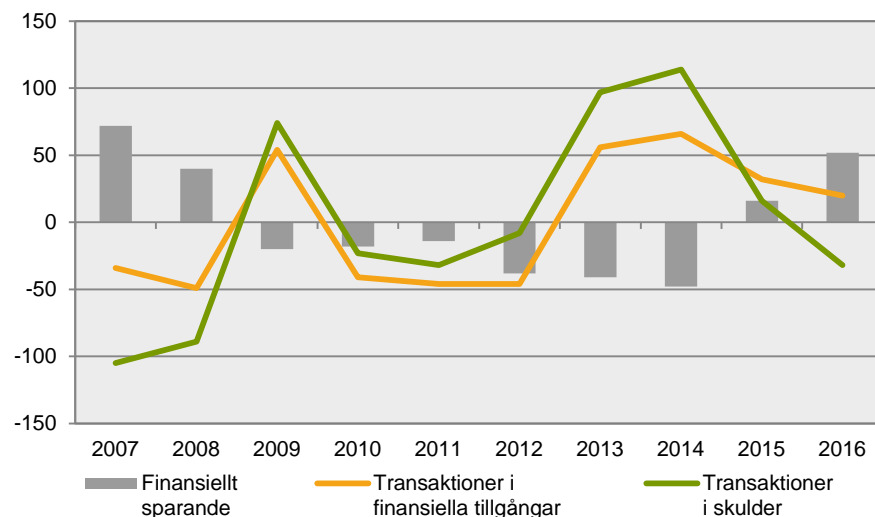

Hushållens lån, nytagna minus amorterade, i bank och bostadsinstitut ökade med 52 miljarder under det fjärde kvartalet och den årliga låneökningstakten var 7 procent.

Statens finansiella sparande positivt

Statens finansiella sparande, transaktioner i finansiella tillgångar minus transaktioner i skulder, uppgick till 9 miljarder kronor under det fjärde kvartalet 2016. För helåret 2016 uppgick statens finansiella sparande till 52 miljarder, vilket är den högsta årsnoteringen sedan 2007.

Statens finansiella tillgångar, skulder samt finansiella sparande, transaktioner, mdkr

Ökad aktivitet från Riksbanken på finansmarknaden

Riksbanken har under senaste åren ökat sin aktivitet på finansmarknaden. Under fjärde kvartalet nettoemitterade de certifikat för 50 miljarder och vid utgången av 2016 uppgick de totalt till 221 miljarder kronor, vilket nästan var på samma nivå som under 2009-2010. Riksbanken fortsatte även sina stödköp av statsobligationer under kvartalet.

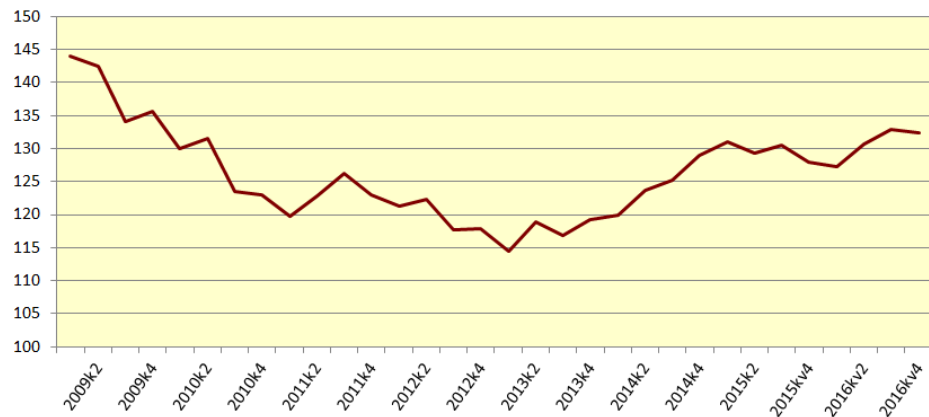
Statistiken med kommentarer	5
Fortsatt svag krona	5
Riksbanken fortsatte stödköpen av statsobligationer	6
Riksbanken emitterade ytterligare certifikat	6
Minskad utlåning till icke-finansiella bolag	7
Minskad upplåning via certifikat och obligationer	7
Lågt hushållssparande	8
Rekordhøgt banksparande mattades av	8
Høgsta skuldøkningen någonsin	9
Hushållens CSN-lån økade	10
Hushållens tillgångar i fonder reviderade	10
Høgt finansiellt sparande i staten	11
De sociala trygghetsfondernas sparande nära noll	12
Tabeller	13
1. Finansiellt sparande för olika sektorer 2016 kv 4, transaktioner (mnr)	13
2. Finansiellt sparande för olika sektorer 2016 kv 3, transaktioner (mnr)	14
3. Finansiellt sparande enligt finansräkenskaperna, per kvartal (mdkr)	15
Fakta om statistiken	19
Detta omfattar statistiken	19
Definitioner och förklaringar	19
Så görs statistiken	19
Statistikens tillförlitlighet	20
Bra att veta	20
Revideringar	20
Annan statistik	20
In English	22
Households remain cautious in their financial investments	22
List of tables	24

Statistiken med kommentarer

Fortsatt svag krona

Svenska kronan försvagades från första till tredje kvartalet 2016. Under det fjärde kvartalet stärktes kronan marginellt. Sammantaget fortsatte kronan att vara svag i relation till ett historiskt genomsnitt enligt TCW-index, som visar den svenska kronans värde mot en viktad valutakorg.

Växelkursindex (TCW), indexenheter

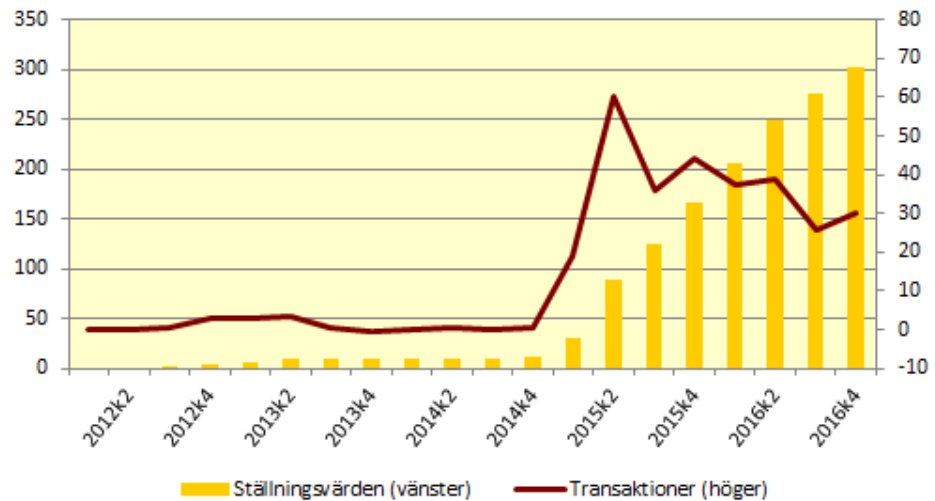
Under fjärde kvartalet steg Stockholmsbörsen med drygt 3 procent, enligt Af-färsvärldens generalindex. Efter en nedgång under årets första och andra kvartal steg börsen under det tredje och fjärde kvartalet för att sammantaget sluta på 6 procent för helåret.

Riksbanken höll under året fast vid den låga reporäntan på -0,50 procent och fortsatte samtidigt att köpa statsobligationer. Räntorna på både 5- och 10-åriga svenska statsobligationer steg något men var fortfarande låga ur ett historiskt perspektiv. Även eurozonens 10-årsränta steg något. Den amerikanska centralbanken höjde däremot styrrentan med 25 punkter i mitten av december 2016 och landets 10-åriga statsobligationsränta steg kraftigt för att uppgå till 2,4 procent i slutet av fjärde kvartalet.

Riksbanken fortsatte stödköpen av statsobligationer

Under fjärde kvartalet 2016 fortsatte Riksbankens stödköp av statsobligationer. Köpen uppgick till 30 miljarder kronor under kvartalet. Under de senaste två åren har Riksbanken nettoköpt statsobligationer för 291 miljarder och innehavet uppgick vid utgången av 2016 till 302 miljarder kronor.

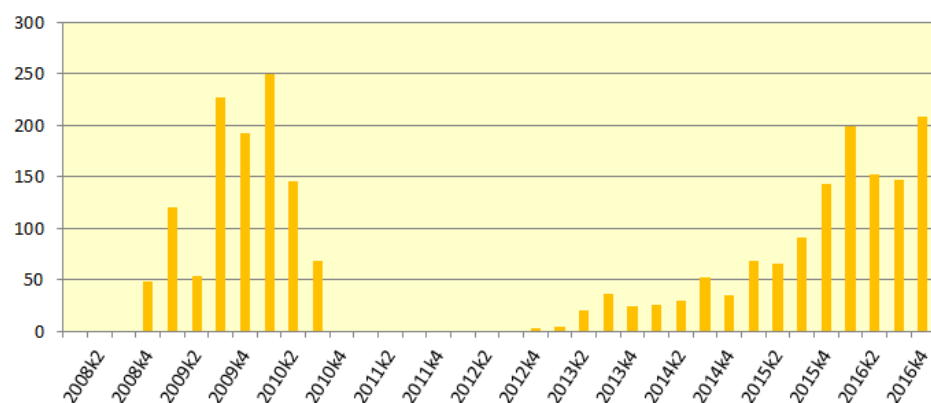
Riksbankens tillgångar i statsobligationer, ställningsvärden och transaktioner, mdkr

Riksbanken emitterade ytterligare certifikat

I samband med finanskrisens utbrott i slutet av 2008 emitterade Riksbanken korta värdepapper i syfte att öka likviditeten på den svenska finansmarknaden. Köparna var då liksom nu de svenska bankerna. Efter ett par år utan stödåtgärder började Riksbanken emittera korta värdepapper igen under fjärde kvartalet 2012. Vid utgången av 2016 uppgick bankernas tillgångar i riksbankenscertifikat till 209 miljarder.

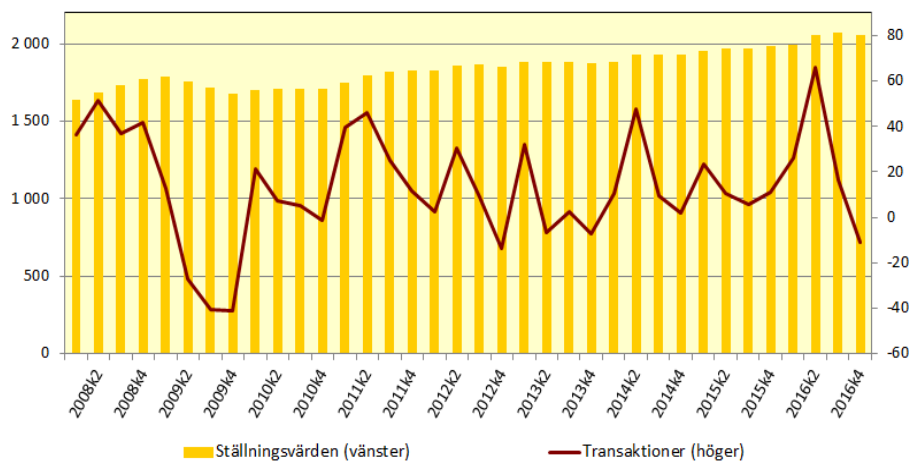
Riksbankens emitterade/utestående certifikat, ställningsvärden, mdkr

Minskad utlåning till icke-finansiella bolag

De monetära finansinstituten, MFI¹, utlåning till de icke-finansiella bolagen minskade med 11 miljarder kronor under det fjärde kvartalet, vilket är betydligt lägre än andra kvartalets nettoutlåning på 66 miljarder. Storleksmässigt var det den största minskningen sedan fjärde kvartalet 2012. De monetära finansinstituten utlåning till de icke-finansiella bolagen uppgick vid utgången av fjärde kvartalet till 2 060 miljarder kronor.

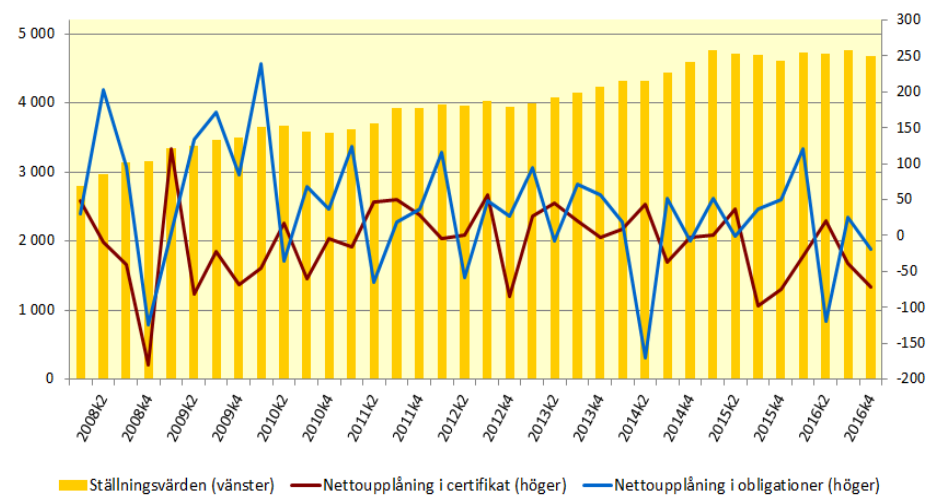
Monetära finansinstituts utlåning till icke-finansiella bolag, ställningsvärden och transaktioner, mdkr

Minskad upplåning via certifikat och obligationer

Under fjärde kvartalet 2016 minskade MFI sin upplåning i räntebärande värdepapper med 82 miljarder kronor. Främst var det förfall av certifikat. Lån via räntepapper uppgick till 4 676 miljarder vid utgången av kvartalet.

Monetära finansinstituts upplåning via emitterade värdepapper, ställningsvärden och transaktioner, mdkr

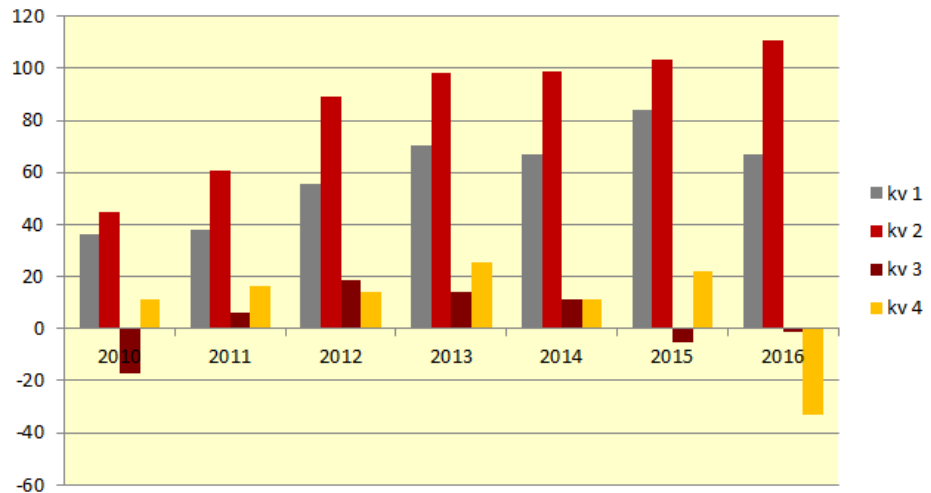

¹Monetära finansinstitut (MFI), innefattar banker, bostadsinstitut, finansbolag, kommun- och företagsfinansierande institut, monetära värdepappersbolag och monetära investeringsfonder (penningmarknadsfonder).

Lågt hushållssparande

Hushållens finansiella sparande var ovanligt lågt fjärde kvartalet 2016 och uppgick till minus 33 miljarder kronor, tillgångarna ökade med 30 miljarder och skulderna med 63 miljarder. Det är betydligt lägre än det genomsnittliga sparandet för de senaste sju årens fjärde kvartal.

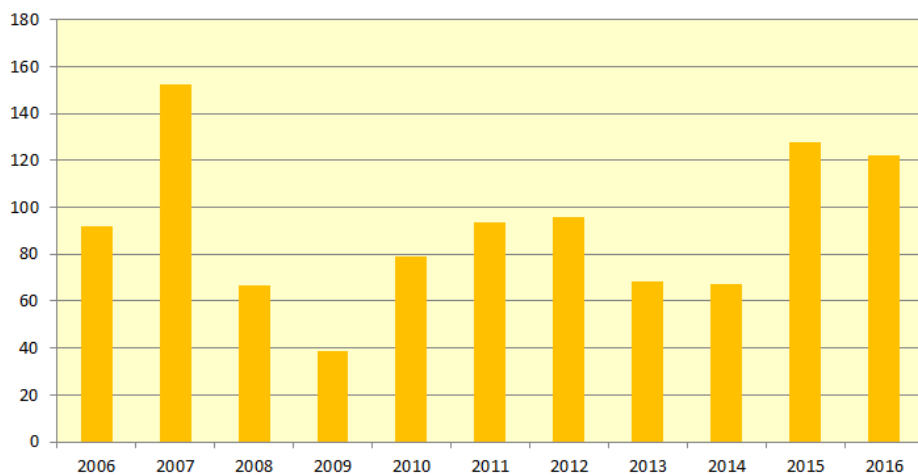
Hushållens sparande, transaktioner, mdkr

Rekordhögst banksparande mattades av

Under 2016 gjorde hushållen nettoinsättningar på bankkonton med 122 miljarder kronor. Det är den tredje högsta nettoinsättningen sett till den senaste tioårsperioden. Den högsta noteringen, på 152 miljarder kronor, var under 2007. Sett ur ett kvartalsperspektiv har bankinlåningen mattats av och under fjärde kvartalet 2016 uppgick nettoinsättningarna till 9 miljarder.

Hushållens inlåning på bankkonton, transaktioner, mdkr

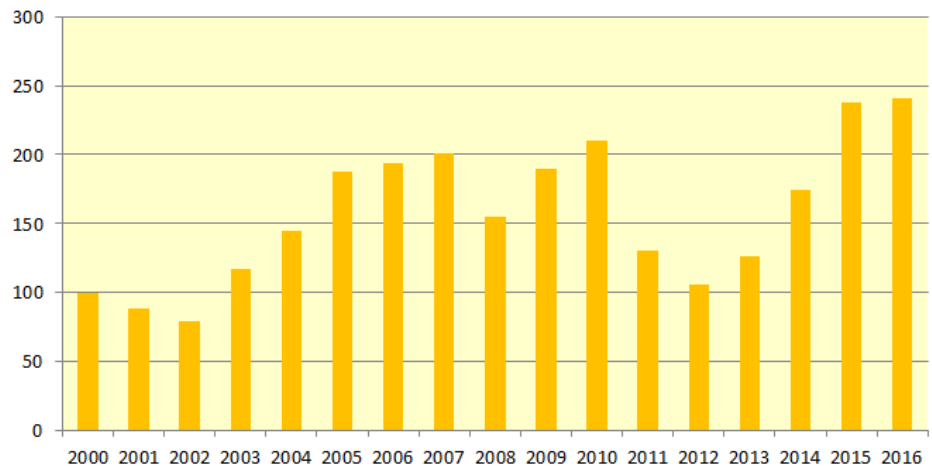

Högsta skuldökningen någonsin

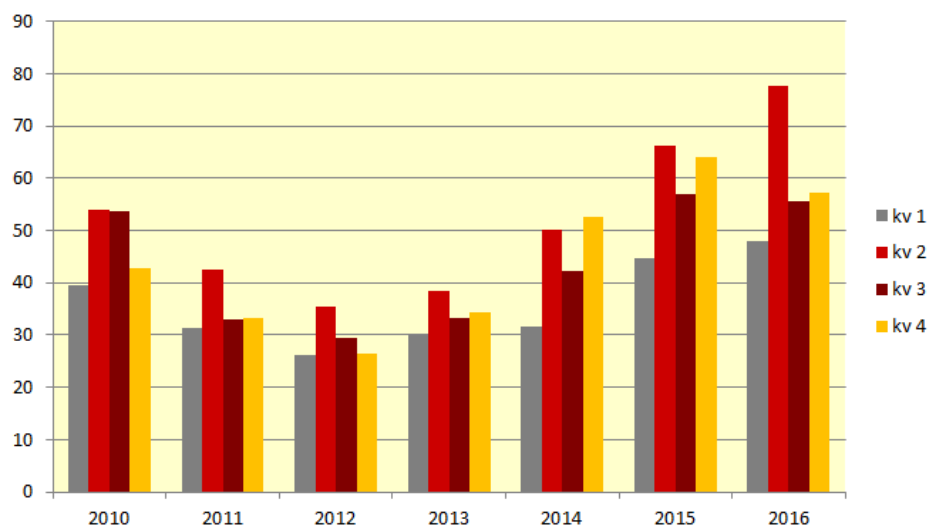
Vid utgången av 2016 uppgick hushållens lån till 3 731 miljarder kronor. Det är en ökning med rekordhöga 238 miljarder kronor under året. Under 2012 var skuldökningen betydligt lägre och låg då på 117 miljarder kronor.

Hushållens lån, transaktioner, mdkr

Den 1 juni 2016 införde Finansinspektionen ett amorteringskrav på nya lån. Under andra kvartalet samma år uppgick hushållens låneökning netto till 78 miljarder, vilket var 11 miljarder högre än under motsvarande kvartal 2015. Under tredje och fjärde kvartalet 2016 mattades låneökningarna av och var något lägre än motsvarande kvartal 2015.

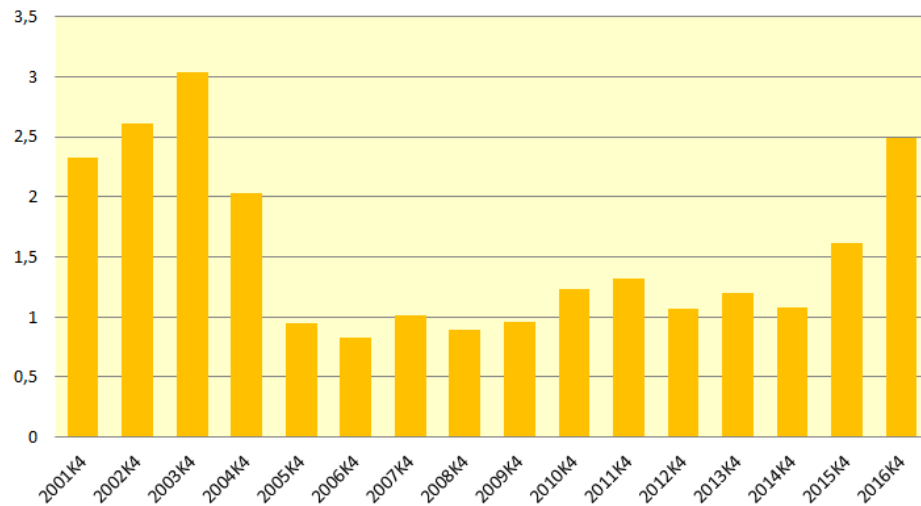
Hushållens lån, transaktioner, mdkr

Hushållens CSN-lån ökade

Hushållens lån i Centrala studiestödsnämnden har under det fjärde kvartalet legat på nettoökningar runt en miljard kronor, sett till de senaste tio åren. Ett trendbrott skedde 2015 och 2016 då låneökningarna netto uppgick till 1,6 respektive 2,5 miljarder. En förklaring är möjligheten att låna ytterligare 1 000 kronor varje månad som CSN införde från 2015.

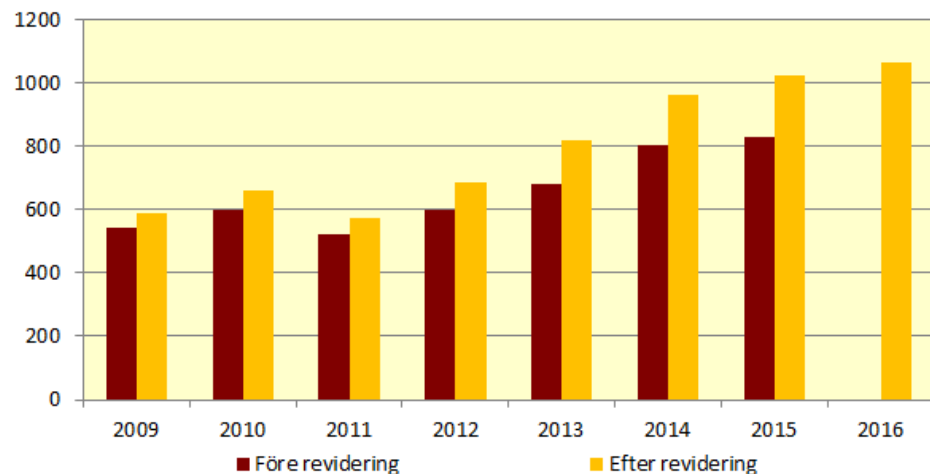
Hushållens CSN-lån, transaktioner, mdkr

Hushållens tillgångar i fonder reviderade

I finansräkenskaperna har det inför denna publicering gjorts en översyn av fonderna, där fondinnehav flyttats från vissa finansiella bolag till slutlig ägare. Flytten genomfördes då merparten av fondtillgångar som förvaltats av dessa finansiella bolag inte gjordes för egen räkning. Översynen har gjorts från år 2009 och framåt. Detta har lett till att hushållens tillgångar i fonder reviderats upp med 24 procent 2015. Vid utgången av 2016 uppgick hushållens tillgångar i fonder till 1 067 miljarder kronor.

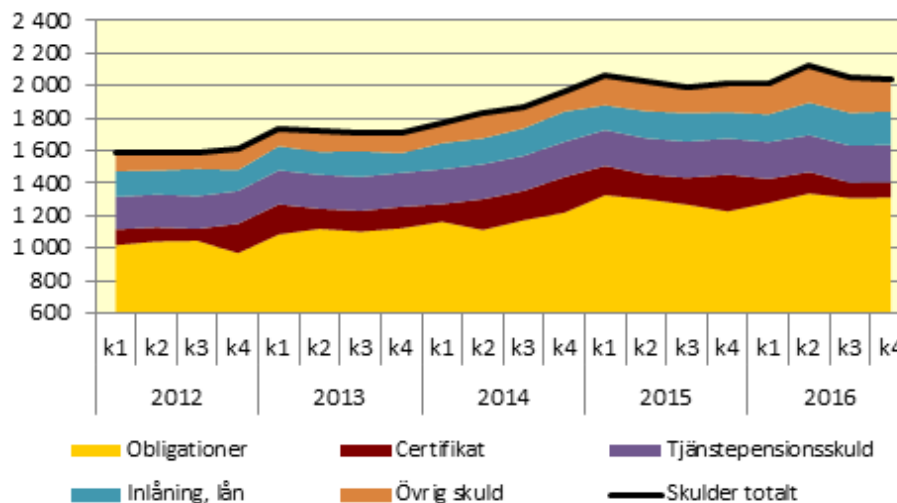
Hushållens tillgångar i fonder, ställningsvärden, mdkr

Högt finansiellt sparande i staten

Vid utgången av 2016 noterades den marknadsvärderade statsskulden² till 2 041 miljarder kronor, varav räntebärande värdepapper utgjorde 1 407 miljarder kronor. Övriga skulder såsom obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter, inlåning, lån och tjänstepensionsskuld uppgick till 634 miljarder kronor.

Statens skuld, ställningsvärden, mdkr

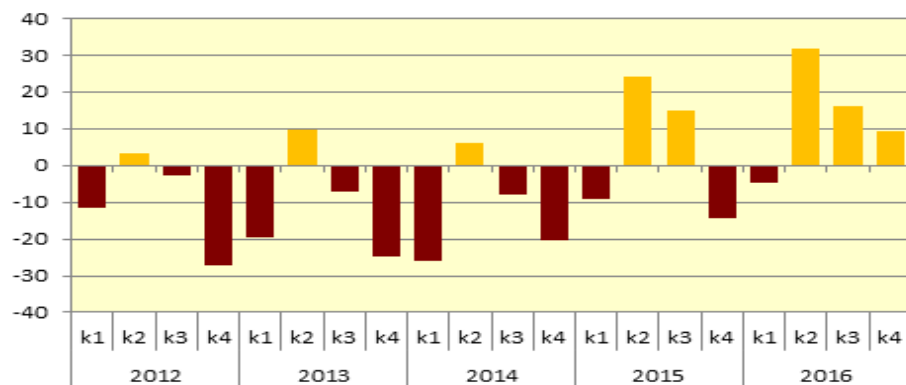
Statsskulden ökade med 32 miljarder kronor under 2016. Upplåning i korta räntebärande värdepapper minskade samtidigt som upplåningen med längre löptider ökade. Den svenska statsobligationsskulden ökade med 84 miljarder kronor, varav 36 miljarder kronor utgjordes av en transaktionseffekt och 48 miljarder av en omvärderingseffekt.

Riksbanken fortsatte nettoköpen av statsobligationer till ett värde av 132 miljarder kronor under 2016, vilket är 27 miljarder lägre än under 2015. Vid utgången av 2016 uppgick Riksbankens ägarandel till 23 procent.

Statens finansiella sparande, transaktioner i finansiella tillgångar minus transaktioner i skulder, uppgick till 9 miljarder kronor fjärde kvartalet 2016. För helåret 2016 uppgick sparandet till 52 miljarder, vilket är den högsta noteringen sedan 2007.

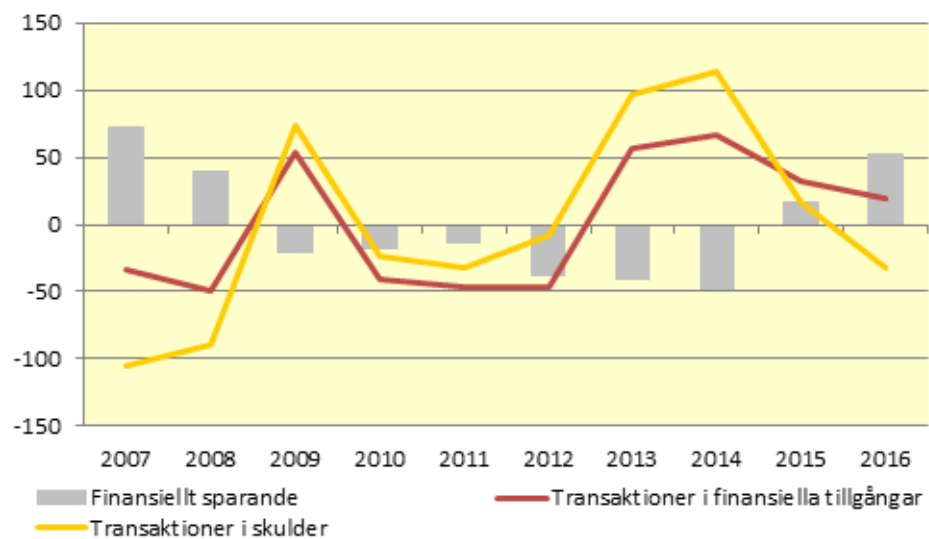
² Den svenska marknadsvärderade statsskulden skiljer sig något emot den statsskuld Riksgälden publicerar. Riksgälden skuldredovisning visar endast emitterade värdepapper. Finansräkenskaperna visar den fullständiga balansräkningen för staten, som innebär att även andra statliga enheters skuld ingår.

Statens finansiella sparande, transaktioner, mdkr

På årsbasis innebar 2015 och 2016 ett tydligt trendbrott då statens finansiella sparande var positivt medan det under åren 2009 till 2014 var negativt. Det höga finansiella sparandet 2016 berodde på skuldminskning snarare än tillgångsökning. Skuldminskningen 2015 och 2016 utgjordes främst av minskad upplåning i korta räntebärande värdepapper.

Statens finansiella sparande, transaktioner, mdkr

De sociala trygghetsfondernas sparande nära noll

Sektorn sociala trygghetsfonder består av de fem AP-fonderna i det allmänna pensionssystemet, den traditionella försäkringen inom premiepensionssystemet samt vissa andra tillgångar och skulder som Pensionsmyndigheten förvaltar inom premiepensionssystemet.

Under årets fjärde kvartal noterade sektorn ett finansiellt sparande på 0,3 miljarder. De köpte räntebärande värdepapper för sju miljarder och sålde aktier och andelar för 39 miljarder, varav 28 miljarder bestod av noterade aktier i utlandet. Det finansiella sparandet uppgick till fem miljarder för helåret 2016. Även under 2015 var det finansiella sparandet positivt och noterades till 10 miljarder. Sektorns nettoförmögenhet uppgick vid slutet av 2016 till 1 348 miljarder kronor, vilket innebar en ökning under året på åtta procent.

Tabeller

1. Finansiellt sparande för olika sektorer 2016 kv 4, transaktioner (mnkr)

1. Net lending(+)/net borrowing(-) by institutional sectors 4th quarter 2016, transactions (SEK millions)

	Summa	Icke finansiella bolag	Finansiella bolag	Offentlig förvaltning	Hushåll	HIO ³	Summa svenska sektorer	Utlandet
	Total	Non-financial corp.	Financial corp.	General government	Household	NPISH ³	Total, Swedish sectors	Rest of the world
Finansiellt sparande	-	69 912	43 849	-12 181	-33 084	-4 138	64 358	-64 358
<i>Net lending/net borrowing</i>								
Finansiella tillgångar	-588 602	300 160	-403 219	-28 584	29 637	-3 664	-105 670	-482 932
<i>Financial assets</i>								
Monetärt guld och SDR	354	.	346	.	.	.	346	8
<i>Monetary gold and SDRs</i>								
Sedlar, mynt och inlåning ¹	-359 558	102 542	-266 946	-1 874	-2 986	-3 575	-172 839	-186 719
<i>Currency and deposits¹</i>								
Certifikat ² Short term securities ²	-32 251	-2 504	33 266	-7 211	-	-	23 551	-55 802
<i>Obligationer och förlagsbevis</i>	12 411	11 939	2 112	2 938	-4 249	-	12 740	-329
<i>Long term securities</i>								
Lån Loans	219 333	142 533	105 203	-85	-	363	248 014	-28 681
<i>Sv. börsaktier Sw. listed shares</i>	40 022	4 080	9 137	-6 987	-32	-113	6 085	33 937
<i>Sv. ej börs. akt. Sw. unlisted sh.</i>	63 506	-8 196	50 796	3 899	-	-	46 499	17 007
<i>Sv. andra ägarandelar Other equity</i>	8 850	-2 484	429	-2 703	12 697	-	7 939	911
<i>Sv. fondandelar Sw. mutual fund sh.</i>	39 253	-572	38 020	-242	-476	-602	36 128	3 125
<i>Utl. aktier, andelar och fondandelar</i>	-1 875	-24 043	46 693	-26 439	1 914	-	-1 875	-
<i>Foreign shares and other equity</i>								
Försäkringssparande	32 213	-2 293	-729	-	36 751	-	33 729	-1 516
<i>Insurance technical reserves</i>								
Finansiella derivat	-630 747	-1 961	-320 513	-14 186	-	-	-336 660	-294 087
<i>Financial derivatives</i>								
Handelskrediter och förskott	61 521	39 166	-	6 249	-	-	45 415	16 106
<i>Trade credits and advances</i>								
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	-41 634	41 953	-101 033	18 057	-13 982	263	-54 742	13 108
<i>Other accounts receivable</i>								
Summa skulder	-588 602	230 248	-447 068	-16 403	62 721	474	-170 028	-418 574
<i>Total liabilities</i>								
Monetärt guld och SDR	354	-	8	-	-	-	8	346
<i>Monetary gold and SDRs</i>								
Sedlar och mynt	277	-	188	-	-	-	188	89
<i>Currency</i>								
Inlåning ¹ Deposits ¹	-359 835	-	-176 417	-23 598	-	-	-200 015	-159 820
<i>Certifikat² Short term securities²</i>	-32 251	-8 514	-21 578	1 793	-	-	-28 299	-3 952
<i>Obligationer och förlagsbevis</i>	12 411	10 123	-17 702	11 692	-	-	4 113	8 298
<i>Long term securities</i>								
Lån Loans	219 333	103 514	-5 639	27 386	57 305	373	182 939	36 394
<i>Börsnoterade aktier Listed shares</i>	-14 027	45 887	-5 865	-	-	-	40 022	-54 049
<i>Ej börsnoterade aktier</i>	59 720	49 122	14 274	110	-	-	63 506	-3 786
<i>Unlisted shares</i>								
<i>Andra ägarandelar Other equity</i>	14 932	8 475	375	-	-	-	8 850	6 082
<i>Fondandelar Mutual funds shares</i>	89 131	-	39 253	-	-	-	39 253	49 878
<i>Försäkringssparande</i>	32 213	747	23 982	7 538	-	-	32 267	-54
<i>Insurance technical reserves</i>								
Finansiella derivat	-630 747	-1 184	-305 571	-38 596	-	-	-345 351	-285 396
<i>Financial derivatives</i>								
Handelskrediter och förskott	61 521	22 078	-	24 473	-	-	46 551	14 970
<i>Trade credits and advances</i>								
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-41 634	-	7 624	-27 201	5 416	101	-14 060	-27 574
<i>Other accounts payable</i>								

1.) Inkl. riksgäldsspar. *National debt savings included.*2.) Inkl. statsskuldväxlar. *Treasury bills included.*3.) Hushållens icke-vinstdrivande organisationer. *Non profit institution serving households.*

2. Finansiellt sparande för olika sektorer 2016 kv 3, transaktioner (mnkr)

2. Net lending(+)/net borrowing(-) by institutional sectors 3rd quarter 2016, transactions (SEK millions)

	Summa	Icke finansiella bolag	Finansiella bolag	Offentlig förvaltning	Hushåll	HIO ³	Summa svenska sektorer	Utlandet
	Total	Non-financial corp.	Financial corp.	General government	Household	NPISH ³	Total, Swedish sectors	Rest of the world
Finansiellt sparande	-	29 894	-10 682	24 438	-1 079	-50	42 521	-42 521
<i>Net lending/net borrowing</i>								
Finansiella tillgångar	-46 914	151 311	48 320	-71 272	52 893	267	181 519	-228 433
<i>Financial assets</i>								
Monetärt guld och SDR	-7	.	-7	.	.	.	-7	-
<i>Monetary gold and SDRs</i>								
Sedlar, mynt och inlåning ¹	284 229	19 157	166 839	4 256	15 801	-465	205 588	78 641
<i>Currency and deposits¹</i>								
Certifikat ² Short term securities ²	-108 709	-3 055	-17 967	-17 915	-	-	-38 937	-69 772
Obligationer och förlagsbevis	-12 467	6 322	16 735	-888	-2 232	-	19 937	-32 404
<i>Long term securities</i>								
Lån Loans	-22 058	-4 100	67 113	61	-	-199	62 875	-84 933
Sv. börsaktier Sw. listed shares	3	1 194	2 367	-2 292	-	-	1 269	-1 266
Sv. ej börs. akt. Sw. unlisted sh.	127 770	-7 189	9 208	12 293	-	-	14 312	113 458
Sv. andra ägarandelar Other equity	7 837	-537	-4	299	7 168	-	6 926	911
Sv. fondandelar Sw. mutual fund sh.	18 667	542	14 881	1 367	5 964	746	23 500	-4 833
Utl. aktier, andelar och fondandelar	5 122	42 368	-27 300	-11 860	1 914	-	5 122	-
<i>Foreign shares and other equity</i>								
Försäkringssparande	36 691	-2 030	-763	-	41 031	-	38 238	-1 547
<i>Insurance technical reserves</i>								
Finansiella derivat	-430 909	-1 007	-213 408	-13 384	-	-	-227 799	-203 110
<i>Financial derivatives</i>								
Handelskrediter och förskott	-17 577	-18 975	-	-927	-	-	-19 902	2 325
<i>Trade credits and advances</i>								
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter Other accounts receivable	64 494	118 621	30 626	-42 282	-16 753	185	90 397	-25 903
Summa skulder Total liabilities	-46 914	121 417	59 002	-95 710	53 972	317	138 998	-185 912
Monetärt guld och SDR	-7	-	-	-	-	-	-	-7
<i>Monetary gold and SDRs</i>								
Sedlar och mynt Currency	-3 081	-	-2 995	-	-	-	-2 995	-86
Inlåning ¹ Deposits ¹	287 310	-	218 140	7 747	-	-	225 887	61 423
Certifikat ² Short term securities ²	-108 709	4 201	-64 318	-36 358	-	-	-96 475	-12 234
Obligationer och förlagsbevis	-12 467	9 221	22 574	-31 329	-	-	466	-12 933
<i>Long term securities</i>								
Lån Loans	-22 058	15 355	-64 648	-14 672	55 589	366	-8 010	-14 048
Börsnoterade aktier Listed shares	-4 482	-	3	-	-	-	3	-4 485
Ej börsnoterade aktier	121 336	83 351	31 485	12 934	-	-	127 770	-6 434
<i>Unlisted shares</i>								
Andra ägarandelar Other equity	14 674	7 841	-4	-	-	-	7 837	6 837
Fondandelar Mutual funds shares	27 871	-	18 667	-	-	-	18 667	9 204
Försäkringssparande	36 691	810	27 649	8 214	-	-	36 673	18
<i>Insurance technical reserves</i>								
Finansiella derivat	-430 909	-963	-209 932	-18 717	-	-	-229 612	-201 297
<i>Financial derivatives</i>								
Handelskrediter och förskott	-17 577	1 601	-	-7 529	-	-	-5 928	-11 649
<i>Trade credits and advances</i>								
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter Other accounts payable	64 494	-	82 381	-16 000	-1 617	-49	64 715	-221

1.) Inkl. riksgäldsspar. *National debt savings included.*

2.) Inkl. statsskuldväxlar. *Treasury bills included.*

3.) Hushållens icke-vinstdrivande organisationer. *Non profit institution serving households.*

3. Finansiellt sparande enligt finansräkenskaperna, per kvartal (mdkr)**3. Net lending(+)/net borrowing(-) according to financial accounts, quarterly (SEK billions)**

		kv 1	kv 2	kv 3	kv 4	Summa kvartal
Icke-finansiella bolag <i>Non-financial corporations</i>	1996	73,8	-60,4	-2,9	12,2	22,7
	1997	10,1	-97,1	-8,0	-19,5	-114,4
	1998	-99,5	-105,9	51,0	39,7	-114,7
	1999	-6,3	-95,7	-40,7	78,1	-64,6
	2000	-115,3	-69,6	-56,5	19,9	-221,5
	2001	-84,2	-59,6	-182,3	59,6	-266,5
	2002	-90,1	56,0	48,9	-52,4	-37,6
	2003	17,5	75,6	-60,2	88,6	121,5
	2004	-29,0	-87,1	82,1	23,6	-10,5
	2005	-59,4	-42,8	19,0	122,2	38,9
	2006	-132,1	0,4	8,6	117,0	-6,1
	2007	-100,2	-77,2	15,2	-82,8	-245,1
	2008	-119,9	-178,3	-58,8	-81,0	-438,0
	2009	-98,0	-12,7	143,9	103,9	137,1
	2010	165,8	-103,3	47,3	12,4	122,1
	2011	-106,5	21,5	-17,4	103,9	1,6
	2012	-61,6	-75,1	-102,9	104,1	-135,5
2013	-112,1	-34,3	-0,1	74,3	-72,2	
2014	-184,3	-69,9	-80,6	174,2	-160,5	
2015	-59,9	-67,0	18,9	-83,3	-191,3	
2016	72,0	-105,7	29,9	69,9	66,0	
Finansiella bolag <i>Financial corporations</i>	1996	-92,5	139,4	21,4	43,4	111,8
	1997	5,7	22,3	-23,0	94,7	99,6
	1998	-21,6	62,3	2,1	39,5	82,1
	1999	36,4	-28,8	49,7	-5,8	51,4
	2000	23,5	52,8	-14,7	48,7	110,2
	2001	60,3	8,7	165,7	115,9	350,6
	2002	-3,7	35,0	20,1	66,0	117,4
	2003	59,0	-97,0	31,2	-5,3	-12,1
	2004	60,8	15,5	-28,6	-8,9	38,8
	2005	5,0	8,1	-5,9	-86,1	-79,0
	2006	108,6	-94,5	-40,7	-13,0	-39,5
	2007	98,9	-124,3	56,3	175,2	206,1
	2008	1,9	-44,5	-89,2	123,8	-8,0
	2009	66,2	91,3	49,0	-3,1	203,5
	2010	-113,8	-23,3	8,3	-7,7	-136,5
	2011	49,4	-19,4	34,7	47,9	112,6
	2012	23,7	2,5	49,5	-17,7	58,0
2013	97,9	-0,8	-7,8	-8,3	81,1	
2014	92,2	-10,9	20,6	-16,9	85,0	
2015	51,0	-86,6	5,2	39,2	8,8	
2016	-144,9	1,5	-10,7	43,8	-110,3	
Offentlig förvaltning <i>General government</i>	1996	-4,2	12,2	-46,4	-27,8	-66,1
	1997	10,4	19,3	-14,2	-37,4	-21,9
	1998	15,3	53,0	-15,0	-28,3	25,0
	1999	13,2	27,1	-4,0	-4,9	31,4
	2000	40,7	28,1	0,9	9,3	79,1
	2001	24,3	12,4	-8,6	3,6	31,8
	2002	25,4	-18,5	-1,4	-32,6	-27,1
	2003	-13,3	15,4	1,5	-34,3	-30,7
	2004	1,5	26,2	8,1	-13,1	22,7
	2005	12,3	47,8	-2,5	-10,1	47,4
	2006	48,3	23,0	3,6	-7,3	67,6
	2007	48,3	32,9	46,8	-12,6	115,4
	2008	45,7	46,1	29,6	-53,0	68,4
	2009	32,6	16,5	5,4	-76,3	-21,8
	2010	32,6	20,1	18,9	-76,8	-5,2
	2011	27,5	26,5	2,5	-64,4	-8,0
	2012	-4,5	13,9	8,7	-48,2	-30,1
2013	-11,5	16,6	-10,2	-39,7	-44,8	
2014	-15,5	1,2	2,3	-45,7	-57,7	
2015	-5,9	23,6	15,0	-18,0	14,8	
2016	3,0	33,3	24,4	-12,2	48,6	

3. Finansiellt sparande enligt finansräkenskaperna, per kvartal (mdkr)**3. Net lending(+)/net borrowing(-) according to financial accounts, quarterly (SEK billions)**

		kv 1	kv 2	kv 3	kv 4	Summa kvartal
Statlig förvaltning <i>Central government</i>	1996	-2,0	4,8	-47,2	-30,3	-74,7
	1997	15,7	7,8	-13,1	-47,2	-36,8
	1998	12,8	45,2	-30,0	-24,7	3,3
	1999	13,5	42,7	3,1	6,3	65,5
	2000	27,6	21,9	10,3	16,2	76,0
	2001	153,9	-1,2	3,3	-1,2	154,8
	2002	9,7	-13,7	-4,6	-32,6	-41,2
	2003	-14,2	11,0	-15,4	-31,3	-49,9
	2004	-10,2	17,4	-5,7	-13,7	-12,1
	2005	-3,6	36,2	-0,4	-23,9	8,3
	2006	33,6	10,6	-5,5	-9,8	28,8
	2007	27,0	16,8	36,0	-8,2	71,6
	2008	28,8	32,3	11,7	-32,8	40,1
	2009	24,0	16,8	4,6	-65,7	-20,2
	2010	20,6	6,6	14,3	-59,8	-18,2
	2011	21,6	19,9	-5,4	-49,9	-13,8
	2012	-11,4	3,5	-2,6	-27,2	-37,8
2013	-19,4	9,9	-7,0	-24,7	-41,2	
2014	-26,0	6,0	-7,9	-20,4	-48,2	
2015	-9,2	24,4	15,1	-14,3	16,1	
2016	-4,8	32,0	16,0	9,2	52,5	
Kommunal förvaltning <i>Local government</i>	1996	-1,1	-2,8	-3,5	4,1	-3,3
	1997	1,9	0,3	-2,9	1,2	0,7
	1998	-2,1	-0,9	0,0	-4,4	-7,5
	1999	1,9	-10,9	2,5	-0,2	-6,7
	2000	11,6	3,8	-3,4	-11,4	0,5
	2001	3,9	1,3	-1,5	-2,2	1,5
	2002	4,9	-7,1	4,0	-1,8	0,0
	2003	-2,3	-2,0	11,3	-9,2	-2,2
	2004	2,8	2,9	0,0	-3,1	2,5
	2005	5,1	2,0	-3,0	7,9	12,0
	2006	7,7	-2,0	4,5	-3,0	7,3
	2007	10,8	-2,4	8,1	-8,3	8,1
	2008	2,8	5,5	6,4	-18,2	-3,5
	2009	9,1	-3,5	-3,3	-8,8	-6,5
	2010	12,0	6,4	3,2	-15,7	5,9
	2011	1,0	-2,9	3,9	-15,7	-13,7
	2012	2,4	1,7	12,9	-20,4	-3,5
2013	6,3	3,7	0,3	-10,4	-0,1	
2014	9,6	-8,3	9,5	-24,9	-14,0	
2015	1,8	-7,2	-1,2	-4,3	-10,9	
2016	6,4	-3,7	10,1	-21,7	-9,0	
Sociala trygghetsfonder <i>Social security funds</i>	1996	-1,1	10,2	4,3	-1,6	11,9
	1997	-7,2	11,2	1,7	8,6	14,2
	1998	4,7	8,7	15,0	0,8	29,1
	1999	-2,2	-4,7	-9,6	-11,0	-27,5
	2000	1,6	2,4	-5,9	4,5	2,6
	2001	-133,4	12,4	-10,4	7,0	-124,5
	2002	10,8	2,3	-0,8	1,8	14,1
	2003	3,2	6,4	5,6	6,2	21,3
	2004	8,9	5,9	13,8	3,6	32,3
	2005	10,8	9,6	0,9	5,9	27,1
	2006	7,0	14,5	4,6	5,5	31,5
	2007	10,5	18,5	2,7	3,9	35,6
	2008	14,1	8,3	11,4	-2,1	31,8
	2009	-0,5	3,2	4,0	-1,8	4,9
	2010	0,1	7,0	1,4	-1,4	7,1
	2011	4,9	9,5	3,9	1,2	19,5
	2012	4,6	8,7	-1,6	-0,6	11,2
2013	1,6	3,0	-3,5	-4,6	-3,5	
2014	0,8	3,4	0,6	-0,5	4,4	
2015	1,5	6,4	1,1	0,6	9,6	
2016	1,4	5,1	-1,6	0,3	5,1	

3. Finansiellt sparande enligt finansräkenskaperna, per kvartal (mdkr)**3. Net lending(+)/net borrowing(-) according to financial accounts, quarterly (SEK billions)**

		kv 1	kv 2	kv 3	kv 4	Summa kvartal
Hushåll <i>Households</i>	1996	46,4	32,3	42,4	1,9	123,1
	1997	16,7	24,3	28,1	2,9	72,1
	1998	37,5	8,3	9,6	-0,4	55,0
	1999	25,6	32,0	39,2	-17,1	79,8
	2000	2,9	30,2	43,2	-32,0	44,2
	2001	25,6	33,0	5,0	-18,5	45,2
	2002	32,1	48,2	-1,2	34,7	113,9
	2003	42,3	38,6	12,9	12,0	105,8
	2004	22,5	28,2	3,5	-9,2	45,0
	2005	24,6	35,9	3,6	-10,1	53,9
	2006	43,0	15,4	7,8	-27,8	38,4
	2007	32,0	55,6	-8,8	-1,5	77,3
	2008	52,7	43,3	-2,1	49,5	143,3
	2009	47,3	40,4	-7,7	11,8	91,8
	2010	36,5	44,9	-17,1	11,2	75,4
	2011	37,7	60,6	5,9	16,2	120,5
	2012	55,3	89,2	18,8	14,1	177,5
	2013	70,2	98,1	14,3	25,5	208,1
	2014	66,8	99,0	11,5	11,5	188,7
	2015	84,0	103,5	-5,3	21,8	204,0
	2016	67,1	110,6	-1,1	-33,1	143,6
HIO¹ <i>NPISH¹</i>	1996	0,0	4,2	-2,5	2,2	3,9
	1997	-0,5	-1,0	0,4	1,7	0,6
	1998	0,2	0,0	1,4	1,0	2,6
	1999	2,1	2,0	-0,3	0,4	4,2
	2000	4,2	6,2	-2,9	-1,3	6,2
	2001	2,7	0,0	-0,6	2,5	4,5
	2002	3,1	1,4	-1,7	-1,7	1,1
	2003	2,9	1,0	2,3	1,9	8,0
	2004	3,2	-1,9	-0,5	0,8	1,5
	2005	2,4	0,6	3,6	-1,7	5,0
	2006	7,0	-3,4	-0,3	-2,4	0,9
	2007	4,6	-2,0	-2,3	-1,9	-1,6
	2008	4,3	-0,9	1,5	2,0	6,9
	2009	5,8	-1,7	-0,2	-1,1	2,8
	2010	3,4	-1,6	-0,1	2,6	4,3
	2011	-3,7	2,2	-1,0	-2,2	-4,7
	2012	3,8	2,5	0,7	-1,4	5,7
	2013	3,4	-4,6	-1,6	1,4	-1,4
	2014	2,0	-3,7	3,9	-0,2	2,1
	2015	4,7	0,5	4,5	-9,2	0,5
	2016	3,9	8,2	-0,1	-4,1	8,0
Svenska fordringar mot utlandet <i>Swedish claims on rest of the world</i>	1996	23,5	127,8	12,2	31,9	195,4
	1997	42,4	-32,2	-16,6	42,4	36,1
	1998	-68,1	17,6	49,0	51,4	49,9
	1999	71,0	-63,5	43,9	50,8	102,2
	2000	-44,0	47,6	-30,0	44,6	18,1
	2001	28,8	-5,5	-20,8	163,0	165,6
	2002	-33,1	122,1	64,7	14,0	167,7
	2003	108,5	33,5	-12,3	62,8	192,5
	2004	59,0	-19,1	64,5	-6,8	97,5
	2005	-15,2	49,6	17,8	14,1	66,3
	2006	74,8	-59,1	-21,0	66,6	61,3
	2007	83,5	-115,0	107,2	76,3	152,1
	2008	-15,3	-134,3	-119,0	41,2	-227,4
	2009	53,9	133,8	190,5	35,2	413,5
	2010	124,4	-63,1	57,2	-58,4	60,2
	2011	4,4	91,4	24,7	101,4	222,0
	2012	16,8	33,0	-25,1	50,8	75,6
	2013	48,1	75,0	-5,4	53,1	170,9
	2014	-38,8	15,7	-42,2	122,8	57,6
	2015	73,9	-26,0	38,3	-49,4	36,8
	2016	1,1	47,9	42,5	64,4	155,9

- 1) Hushållens icke-vinstdrivande organisationer. *Non-profit institutions serving households*

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

Fakta om statistiken

Finansräkenskaperna är en del av nationalräkenskapssystemet och behandlar de finansiella aktiviteter som sker i samhällsekonomin. Syftet med finansräkenskaperna är att ge information om finansiella tillgångar och skulder samt finansiellt sparande och finansiell nettoförmögenhet för olika samhällssektorer. Den EU-reglering som är styrande för statistiken är ENS 2010 (Europeiska Nationalräkenskapssystemet) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) Nr 549/2013.

Detta omfattar statistiken

Statistiken avser att omfatta hela den finansiella delen av samhällsekonomin och redovisas uppdelat på olika samhällssektorer. För varje sektor redovisas finansiella tillgångar och skulder uppdelat på olika finansobjekt.

Definitioner och förklaringar

Transaktioner definieras som förändringar i tillgångar och skulder rensat från värdeförändringar och eventuella omklassificeringar. Det finns tre huvudtyper av transaktioner; (1) köp och försäljning av överlåtbara finansobjekt såsom aktier och obligationer, (2) förändringar i fordringar och skulder till följd av uttag och insättningar, upptagande och amortering av lån och (3) finansiella fordringar som uppkommer som en motpost till en transaktion när det är tidskillnad mellan transaktionen och den motsvarande betalningen. Ett exempel på sådana transaktioner är handelskrediter och skattefordringar.

Finansiellt sparande definieras som summan av transaktioner för finansiella tillgångar minus summan av transaktioner för skulder under perioden. Ställningsvärden definieras som innehavet av utestående tillgångar och skulder per den sista i kvartalet. För överlåtbara objekt som aktier och obligationer redovisas dessa till marknadsvärde. Skillnaden mellan ställningsvärdet vid innevarande kvartals slut och föregående kvartals slut består av transaktioner, värdeförändringar och eventuella omklassificeringar. Ett vanligt begrepp som används istället för ställningsvärden är stockar.

Finansiell nettoförmögenhet definieras som summan av ställningsvärden för utestående finansiella tillgångar minus summan av ställningsvärden för utestående skulder.

Omklassificeringar uppstår exempelvis vid förändringar i populationen i det statistiska underlaget eller vid andra omvärldsförändringar.

Monetära finansinstitut omfattar centralbanken, banker, bostadsinstitut, kommun- och företagsfinansierade institut, övriga kreditmarknadsbolag och penningmarknadsfonder.

Så görs statistiken

Finansräkenskaperna ställs samman utifrån primärstatistikkällor för de olika sektorerna, bland annat finansmarknads-, stat-, kommun- och företagsstatistik. Statistikkällorna baseras på totalundersökningar med vissa undantag, bland annat för den icke-finansiella företagssektorn som baseras på urvalsundersökningar. Statistikkällor inriktat på vissa specifika finansobjekt så som svenska noterade aktier används också. Sammanställning och publicering av Finansräkenskaper görs varje kvartal och benämns då *kvartalsvisa* finansräkenskaper. Varje år sammanställs och publiceras även *årsvisa* finansräkenskaper. De bygger på definitiva årsbokslut och mer komplett årsstatistik och är därför mer fullständiga än de kvartalsvisa finansräkenskaperna. Preliminära årsberäkningar

publiceras i samband med publiceringen av fjärde kvartalet i mars efterföljande år. Definitiva årsberäkningar publiceras i september efterföljande år.

Statistikens tillförlitlighet

Statistiken är preliminär och kan komma att ändras. Eftersom finansräkenskaperna baseras på ett antal olika primärstatistikkällor beror tillförlitligheten till stor del på kvaliteten i de enskilda statistikkällorna. Täckningsproblem förekommer på två olika sätt i finansräkenskaperna. Det kan finnas täckningsproblem i den primärstatistik som används. Ett exempel på det är undersökningar gällande icke-finansiella företag. De undersöks genom urvalsundersökningar. Det finns även täckningsproblem på grund av bristfällig statistik eller på grund av att statistik saknas för vissa sektorer. I sådana fall används residualberäkningar, där man utgår från den total som finns för hela ekonomin och reducerar den med kända uppgifter som finns för andra delsektor. Den rest som uppstår läggs sedan på den sektor som valts som residual i det enskilda fallet.

Bra att veta

Från och med 24 september 2014 baseras finansräkenskaperna på förordningen ENS 2010 (Europeiska Nationalräkenskapssystemet), vilken i sin tur baseras på SNA 2008 (System of National Accounts). SNA 2008 har tagits fram i samarbete med de stora internationella organisationerna FN, OECD, EU, IMF och Världsbanken. ENS 2010 är en tillämpning av SNA 2008 för EU-länderna. Anpassningen till ENS innebar bland annat ändrad sektorindelning, nya finansobjekt och nya definitioner av vissa finansobjekt. Tidigare baserades Finansräkenskaperna på rekommendationen ENS 95 som i sin tur baserades på SNA 93.

Revideringar

I samband med publiceringen av finansräkenskaperna för det fjärde kvartalet 2016 har ett antal revideringar införts, enligt nedan.

En översyn av livförsäkringsbolag och pensionsinstitut

I samband med publicering av finansräkenskaperna avseende tredje kvartalet 2016 omklassades några Livförsäkringsbolag (S128) till Pensionsinstitut (S129). Till publiceringen av fjärde kvartalet 2016 har vissa kompletterande justeringar gjorts för dessa sektorer för perioden 2014-2016.

Omfördelning av svenskregistrerade fonder

Den primära källan för svenskregistrerade fonder inom finansräkenskaperna är undersökningen Investeringsfonder, tillgångar och skulder som tas fram på SCB. Då fonderapportörer saknar uppgifter om slutlig ägare av förvaltarregistrerade fonder så rapporteras dessa istället på förvaltaren. Finansräkenskapernas uppdrag är att visa olika samhällssektors finansiella sparande och förmögenhet, varför en omfördelning av fonderna från förvaltande sektorer till ägarsektorer har gjorts. Fördelningen är gjord för perioden 2009-2016. De sektorer som fått ett större innehav i svenskregistrerade fonder är investeringsfonder, försäkringsbolag, pensionsinstitut samt hushåll. De sektorer som fått ett mindre innehav är banker och värdepappersbolag.

Annan statistik

I de så kallade reala nationalräkenskaperna beräknas också finansiellt sparande för olika samhällssektorer på kvartals- och årsbasis. De reala räkenskapernas beräkning av det finansiella sparandet skiljer sig dock ifrån finansräkenskaper-

nas genom att de beräknar det finansiella sparandet som skillnaden mellan intäkter och kostnader. Resultaten skiljer sig tidvis avsevärt från varandra.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild Beskrivning av statistiken på SCB:s webbplats, www.scb.se.

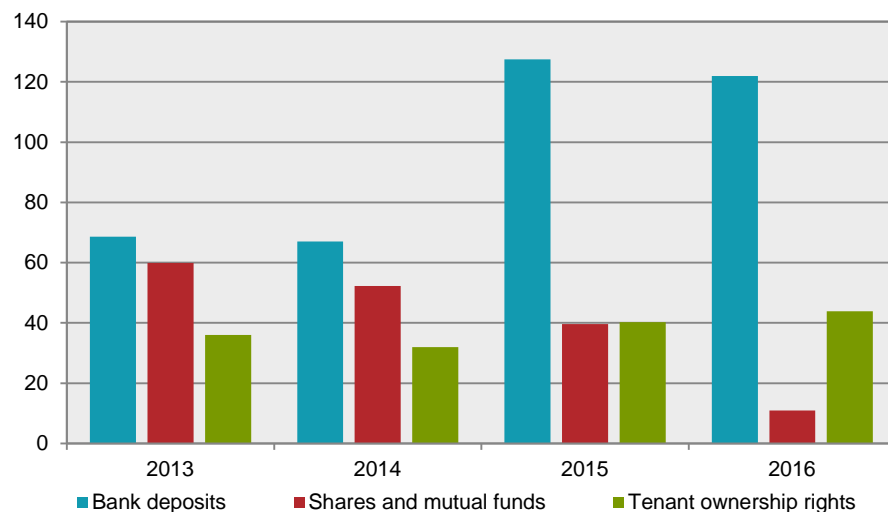
In English

Households remain cautious in their financial investments

Households continued to be cautious in their purchases of shares and funds in the fourth quarter 2016. Instead, households chose to save in bank accounts, and net purchases of tenant-owned apartments were at a record level in 2016. Central government financial savings were positive for the third consecutive quarter, and for 2016, central government financial savings amounted to SEK 52 billion.

Households' net purchases of shares and funds were close to zero in the fourth quarter of 2016, and net purchases were SEK 11 billion during 2016, which was considerably lower compared with the three previous years. Net deposits in bank accounts were at historically high levels in 2015 and 2016. Net deposits were only higher in 2007. At the end of 2016, households savings in bank accounts was SEK 1 620 billion, despite low interest rates. At the same time, households' purchases of tenant-owned apartments have increased gradually as a result of increased new production of dwellings. In the two most recent years, households have made net purchases in tenant ownership rights amounting to SEK 40 billion and SEK 44 billion respectively. This can be compared with the peaks in 2008 and 2009, when many rental dwellings changed rights of tenancy to tenant-owned apartments. Net purchases then amounted to SEK 30 billion and SEK 29 billion respectively.

Households' assets in certain financial instruments, transactions, SEK billions

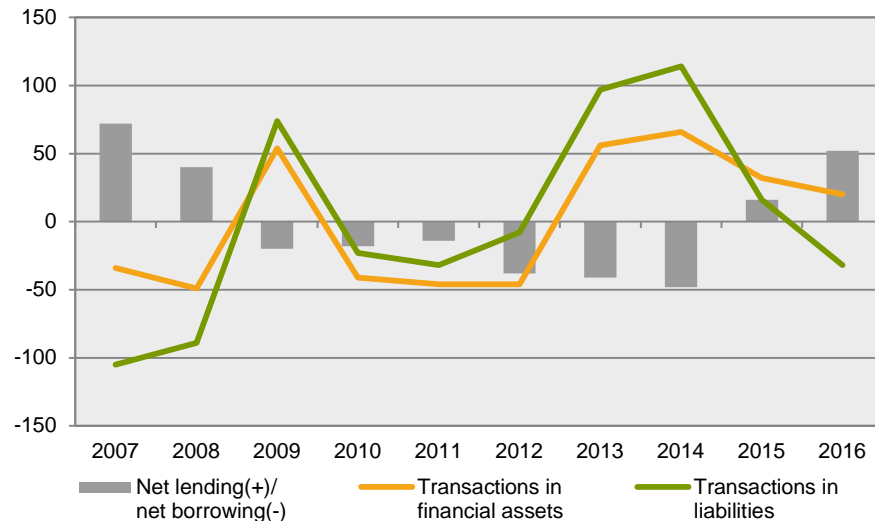

Households' loans, the difference between new loans and amortised loans, in banks and housing credit institutions increased by SEK 52 billion in the fourth quarter. The annual rate of increase for these loans was 7 percent.

Positive central government financial savings

Central government financial savings, the difference between transactions in financial assets and transactions in liabilities, amounted to SEK 9 billion in the fourth quarter of 2016. For the full year 2016, central government financial savings amounted to SEK 52 billion, which was the highest annual financial savings since 2007.

Central government financial assets, liabilities and financial savings, transactions, SEK billions

Increased activity on the financial market by the Riksbank

The Riksbank has increased its activity on the financial market in recent years. In the fourth quarter, the Riksbank's net issuing of short-term securities amounted to SEK 50 billion, and at the end of 2016, they amounted to SEK 221 billion, which was nearly at the same level as in 2009–2010. The Riksbank also continued to purchase government bonds during the quarter as a support measure.

Revisions

In connection with this publication, Swedish-registered funds were revised from 2009 and onwards. This revision affects mainly banks, insurance companies, pension funds and households.

Definitions and explanations

The financial accounts aim to provide information about financial assets and liabilities, as well as about changes in savings and financial wealth in different economic sectors. The financial accounts' net lending/net borrowing is calculated as the difference between transactions in financial assets and transactions in liabilities. Financial savings are measured as the difference between income and costs in the non-financial accounts, which, like the financial accounts, are part of the national accounts. However, financial accounts and non-financial accounts are based on different sources, which give rise to differences.

List of tables

<i>1. Net lending(+)/net borrowing(-) by institutional sectors 4th quarter 2016, transactions (SEK millions)</i>	13
<i>2. Net lending(+)/net borrowing(-) by institutional sectors 3rd quarter 2016, transactions (SEK millions)</i>	14
<i>3. Net lending(+)/net borrowing(-) according to financial accounts, quarterly (SEK billions)</i>	15